

wastu ja arwawad, et mõlemad kloostrid hilisemast aegast peawad olema. See munka kloooster põles ära aastal 1532, ega ole tema müürisidki uulitsast enam näha, sest et muud hooned neid ärawarjavad, mis senna ümber ja senna sissegi on ehitud; aga üleswelt linna kiriku tornidest waadata, paistawad weel kloostrid müürid wälja, ja on näha, et see väga uhke ehitus olnud.

Kolmas kloooster oli mõni werst maad linnast ära ja nimetati Piriita (Brigitta) kloostriks; see sai ehk walmis aastal 1434 ja põles jälle ära 1564. Tema kiriku müürid paistawad weel Tondi kõrtsi kohta Peeterburi maantee peäle wälja. Seal kloostris elasid mungad ja nunnad, aga müür läis maast kattusse harjast saadik läbi ülesse ja lahutas neid teine teisest ära.

Toompää loss pole mitte enam seesamma, mis kuningas Waldemar laskis ehitada. Juba peale 500 aastat on, kui seda tugewamaks ja uhkemaks ümberehitadi, ja on see see wana loss oma kõrge torniga, mis taga lossi hoowis seisab; see uus loss, mis Toompää platsil wälja tuleb, on wast 100 aastad teed ülesehitud.

Tallinna kirikutest arwatakse Pühawaimu kiriku kõige wanema olevad, aga ei tea seda aega nimetada, millal seda hakatud ehitama. Et ta kõige-

wanem, sest tema on weelgi meie aegani raadide kirik, kus, kui uned kohtu-herrad tuleb walitseda, raadid enne saksakeele jutlust käiwad kuulmas. Nigula kirik on aastal 1317 hakatud ehitama; Olesweste kirik 1329, aga Toompää kirik wast 1346.

Harju- ja Wirumaal hakkas Taani kuningas Waldemar II, kui ta sai Tallinna asutanud, kohe kirikut ehitama, ning on need siis enamiste ju 600 aastad seisnud.

## Tallinna suured tulekahjud.

Toompää on mitukorda ärapõlenud. Esimene põlemine oli aastal 1347; aga sest ei ole muud teada, muid kui et seda olnud. Teine suur tuli oli aastal 1433. Siis põles kõik Tallin Toompääga ära; kirikud, kloostrid, alewid, kõik puhas. Kolmat korda sündis seesamma kahju aastal 1553, Pühapäew enne Nelipühi. Aga oli sel korral Toompää diete selle witsa all; pool Toompää põles ära, kirik ka; allinnas aga 8 majad ja raadide maarstal. Nigula kiriku ülema kattuse peäle langes küll ka tuluke, aga kustutati jälle ära, enne kui sai suurt kahju tegema. Tuluke oli see kord Toompääl ühe lihunikku köögist lahtipeasenud, kes Pühapäewal